XX. ročník

zpravodaj

časopis pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany

Reportáže ■ Rozhovory ■ Zajímavosti ■ Rady ■ Informace

ročník XX / číslo 4 / 2013

- Budou mít Dukovany operátorku reaktorového bloku?
- Setkání nad šálkem kávy
- Příloha Zpravodaj +
- Šeky Nadace ČEZ předány na valečském zámku

Obsah

str. 3 **Editorial**
Letní univerzita na JE Dukovany

str. 4 **Budou mít Dukovany operátorku bloku?**

str. 5 **Rudlice** aneb Hobby pana starosty

str. 6–7 **Když zavoní káva...**
Rozhovor Aleny Hostašové
Dukovany dostaly stavební povolení

str. 8 **Jistota úspory za elektřinu, plyn, volání i zábavu**
Nové portfolio nabídky Skupiny ČEZ zákazníkům

str. I-IV **Příloha: Zpravodaj +**

str. 9 **Nadace ČEZ rozdělila 20,6 milionu korun**

str. 10 **Domov pro seniory v Jevišovicích**

str. 11 **Energetika má v Oslavanech tradici**

str. 12 **Staré věci mají duši**
O sbírce psacích strojů Květy Kořínkové

str. 13 **Malba**
inspirovaná přeměnou energie
Pro volnou chvíli

str. 14 **Soutěžení pro školáky** z dílny brněnského vydavatelství KIRA

str. 15 **Nabídka výrobků a služeb podnikatelů** v okolí Jaderné elektrárny Dukovany

str. 16 **Naše energie rozsvítila chrám, vaše ať rozzáří Vánoce**

Zpravodaj EDU
Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.
Registrační číslo: MK ČR E 11631.
Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje
PhDr. Jan Sucharda - JAS, Sokolská 368
675 55 Hrotovice, telefon: 568 860 168

Titulní strana: Snímek Ondřeje Valenty ze slavnostního předávání šeků Nadace ČEZ na valečském zámku.

ZPRAVODAJ ČÍSLO 4/2013
Toto číslo vyšlo 6. prosince 2013

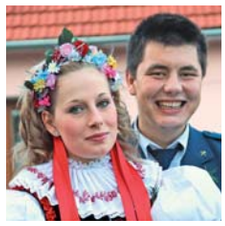

E-mail: jas@jas-hrotovice.com
nebo: zpravodajedu@cez.cz

Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.
Zpravodaj EDU v on-line podobě je na adrese:
www.zpravodajedu.cz
www.aktivnizona.cz

Milí čtenáři,

dostává se vám do rukou letošní poslední číslo Zpravodaje Jaderné elektrárny Dukovany. Přinášíme vám v něm nejen informace z elektrárny, ale i z našeho regionu.
V měsíci září se uskutečnil již 5. ročník Letní univerzity. Přibližujeme vám jej rozhovorem s jednou z účastnic - Michaelou Fendrychovou, která by se ráda stala operátorkou reaktorového bloku. Pokračuje dlouhodobý cyklus představování jednotlivých obcí ve 20km pásmu - tentokrát zde najdete obec Rudlice na Znojemsku. Další díl seriálu o zařízeních sociálních služeb je věnován domovu pro seniory v Jevišovicích. Nadace ČEZ již po řadu let poskytuje prostředky na realizaci společenských, kulturních, charitativních, sportovních a dalších projektů. Přinášíme vám informaci o „šekiádě" v nádherných prostorách obnoveného zámku ve Valči a některých vybraných projektech. Věříme, že naše čtenáře zaujme i souhrná informace o nových nabídkách Skupiny ČEZ pro své zákazníky v článku Jistota úspor za elektřinu, plyn, volání i zábavu.
Příloha Zpravodaj + přináší mozaiku informací a námětů, které - jak věříme - zaujmou především naše mladé čtenáře. Pro žáky devátých tříd při rozhodování o svém budoucím povolání může být inspirací informace o Střední škole dopravy, obchodu a služeb v Moravském Krumlově, která nabízí atraktivní a dnes velmi žádané a perspektivní obory.
A samozřejmě zde najdete tradiční soutěže pro školáky i dospělé brněnského vydavatelství KIRA i „výtvarný koutek". A v čase předvánočním vás jistě zaujme povídání o kávě a jejím vaření.

Přejeme všem čtenářům krásné a pokojné Vánoce a úspěšný rok 2014. **Redakce**

Letní univerzita v Dukovanech

První dva týdny v září se do elektrárny Dukovany sjelo 30 studentů, aby absolvovali 5. ročník odborné stáže Letní univerzita.

Studenti z pěti vysokých škol sedmi partnerských technických fakult Skupiny ČEZ strávili čtrnáct dní v Jaderné elektrárně Dukovany. Vyvážený systém přednášek, besed a exkurzí byl pro studenty skvělou příležitostí, jak poznat elektrárnu. Účastníci získali nejen základní obecné informace, ale měli možnost seznámit se blíže s klíčovými technologickými celky.
„Hodně jsem se těšil do kontrolovaného pásma, ale podívat se do chladicí věže byl pro mě ten největší zážitek," říká Jiří Čermák, jeden z účastníků.
Informace nabyté z celkem 20 přednášek, pak studenti mohli zúročit při závěrečném testu. Králem Letní univerzity Dukovany 2013 se stal Lubomír Ludvík. Student fakulty elektrotechnické VUT Brno se svým výkonem stal absolutním vítězem. Dosáhl totiž nejlepšího výsledku za posledních pět let, kdy Letní univerzita v EDU běží.
Letní univerzita není jen praxí, ale je zejména příležitostí a zajímavou zkušeností. Studenti musí splnit stejná kritéria jako zaměstnanci jaderné elektrárny, a to včetně absolvování psychotestů. Letos se přihlásilo více než 120 zájemců, vybráno pak bylo třicet nejlepších. Mezi účastníky byly čtyři dívky a jedna z nich Michaela Fendrychová by se viděla i na pozici operátorky: **„Velmi se mi líbí práce operátorů. Práce na blokové dozorně může být zajímavá. Lákalo by mě to."**

Studenty při exkurzi do kontrolovaného pásma provázel a na spoustu otázek neúnavně odpovídal Miroslav Krutiš (na snímku vlevo). Foto: Jan Sucharda

Pro studenty je Letní univerzita prvním krokem k navázání spolupráce se Skupinou ČEZ. Účastníci poznají velkou řadu odborníků, naváží nové kontakty. Pro některé studenty tak může být Letní univerzita vstupní branou pro práci ve Skupině ČEZ.

Petra Lázničková
Strategický nábor Skupiny ČEZ, www.kdejinde.cz

Budou mít Dukovany operátorku na blokové dozorně?

Rozhovor s Michaelou Fendrychovou z Brna, kde v současné době studuje 3. ročník oboru Silnoproudá elektrotechnika a energetika na Fakultě elektrotechniky VUT

V první půlce září jste se zúčastnila Letní univerzity na Jaderné elektrárně Dukovany. Co vás sem přivedlo?
V době, kdy jsem se rozhodovala, který obor studia si vybrat, jsem hledala i informace o možnostech uplatnění po studiu. Při tomto hledání jsem narazila i na možnost zúčastnit se Letní univerzity.

Jak se na Letní univerzitu díváte po jejím skončení? Co jste očekávala, co vám dala, co vás nejvíce zaujalo či bavilo?
LU hodnotím jako jednu z nejlepších prázdninových akcí, kterých jsem se kdy zúčastnila ☺. Program zcela naplnil moje očekávání. Nabízelo by se říct, že nejzajímavější byly exkurze do provozu, ale já osobně velmi vysoko hodnotím i přednášky. Taky velmi oceňuji všechny pracovníky, kteří se nám věnovali, za jejich skvělý přístup a ochotu. Každopádně nezapomenutelným zážitkem byla návštěva reaktorového sálu a prohlídka vnitřku chladicí věže.

Patřila jste k nejaktivnějším účastníkům - soudím tak podle četnosti ☺ a zasvěcennosti otázek, které jste školitelům pokládala jak při přednáškách, tak při exkurzích v provozu. Směřujete ve svých osobních plánech k jaderné energetice či dokonce k Dukovanům?
Rozhodně bych se ráda jaderné energetice věnovala po dokončení studia. Jde totiž o oblast, která je podle mého názoru velmi zajímavá, náročná a přínosná pro celou společnost.

Máte nějakou radu, doporučení pro případné zájemce z řad studentů o účast na dalším ročníku Letní univerzity v Dukovanech?
Rozhodně bych LU doporučila všem, kteří uvažují o kariéře v oblasti výroby elektrické energie, a to nejenom z jádra. Díky tomu, že se program týká všech částí výroby, z nichž velká část není specifická pouze pro jadernou energetiku, mají účastníci možnost zjistit, zda jim tato oblast vyhovuje, nebo se raději zaměří na něco jiného.

Kromě technických záležitostí měli účastníci možnost i nahlédnout do některých profesí - třeba operátora na blokové dozorně. Dovedete si představit, že byste tuto funkci někdy vykonávala sama? V současnosti je to na jaderných

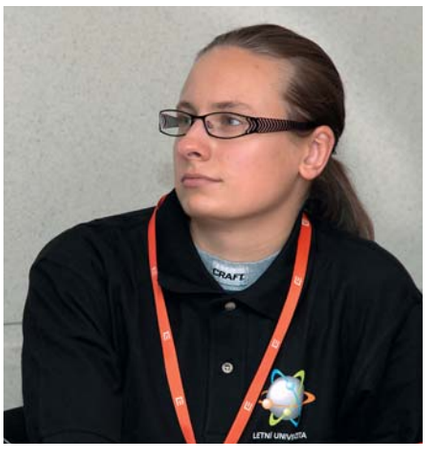

elektrárnách v Česku výhradně mužská záležitost.

Funkce operátora by mne velmi lákala. Bohužel, jak říkáte, v Česku jde zatím o mužskou záležitost a je otázka, zda bude vůle to změnit.
Například na Slovensku již operátorky slouží a žena je i mezi vedoucími blokové dozorny.

A nakonec: že je energetika vaším „koníčkem“, to jsem na vás poznal už během Letní univerzity, máte ještě jiné koníčky? Co ráda děláte ve volném čase?
Volný čas trávím hlavně péčí o svého psa, běháním a četbou. Bohužel přes školní rok moc volného času nemám, takže většinou se věnuji psovi ☺.
Díky za rozhovor a hodně úspěchů při studiu.
Ptal se **Jan Sucharda**

Michaela při diskusi s předsedkyní SÚJB Danou Drábovou...

... a ve svém volném čase

Rudlice aneb Hobby pana starosty

Obec Rudlice se nachází 14 kilometrů severně od Znojma. V okolí obce se nachází Chráněná krajinná oblast Rudlické kopce. První zmínku o Rudlicích známe z roku 1365, kdy Boček z Horní Plavče zapsal své ženě Kunce 15 hřiven ročního platu na vsích Rudlicích a Vevčicích. V roce 1561 byly Rudlice prodány pánovi na Jevišovicích a od roku 1742 náležely k panství plavečskému. Kdysi se v okolí Rudlic dobývala železná ruda. Tavírna byla v místech, kde je nyní Jelínkův mlýn - Šuškovec. Dá se předpokládat, že jméno Rudlice pochází z té doby. Nejstarší pozemková kniha o Rudlicích je z roku 1674. Rudlice vešly do dějin našeho regionu i dějin českých jako středisko poslední selské vzpoury v našich zemích roku 1821. Malá vesnička na panství plavečském byla ohniskem povstání, které se rozšířilo na celou jihozápadní Moravu. Organizátorem a hlavním vůdcem vzpoury se stal rudlický rychtář Martin Viklický za pomoci místního písmáka Dozbaby. Zvláštními posly byly do Rudlic svolávány porady rychtářů a zástupců poddanských obcí z okolních dvaceti panství. Rudlice jako středisko vyhovovaly, protože byly stranou od panských sídel a dvorů. Porady byly konány 21., 22. a 24. března 1821 a na ně přinášeli rychtáři obecní pečetě na připravené provolání k pasivní rezistenci a k odporu proti robotě a dávkám. Zahájení pasivní rezistence s odmítáním nástupu do robotní povinnosti bylo stanoveno na 26. březen, na den nástupu jarních prací. Ve většině obcí byla dohoda dodržena, nikdo na robotu nenastoupil. Ovšem dne 2. dubna vyjeli ze Znojma do Rudlic krajští komisaři se silnou vojenskou asistencí a do věznice v Brně dopravili 11 vůdců - po dvou z Rudlic, Němčiček, Hlubokých Mašůvek, Bojanovic a tři z Příštpa. Z brněnských žalářů se vrátil do rodné vsi jen Karel Dozbaba. Občané Rudlic uctili po sto letech památku vůdců selského povstání pomníkem z roku 1921 a památníkem z roku 1961. Od roku 1992 zastává funkci starosty v obci Rudlice pan **Bohuslav Klouda,** který dnes představí jednu z nejmenších obcí v regionu jaderné elektrárny. Obec má v současné době 108 obyvatel, 69 čísel popisných, z toho 24 domů patří chalupářům. V současné době je obec plynofikována a byl vybudován obecní vodovod. „Co obci chybí, tak to je kanalizace, takovou investici si však obec nemůže ze svého rozpočtu dovolit," popsal situaci pan starosta. „V letošním roce se téměř celý rok dělala sanace skládky v lokalitě Drážka. V bývalém lomu, který byl postupně zavezen, se nacházela černá skládka s různým odpadem. Obec připravuje i opravu chodníku. V roce 2009 byla opravena rudlická zvonička, rekonstrukcí prošla také autobusová zastávka," shrnul výčet investičních akcí obce pan Klouda.

Přestože obec patří k obcím s malým počtem obyvatel, místní zastupitelé, kteří, jak říká pan starosta, hodně omládli a vrátili

zpět do obce bohatý kulturní život. V průběhu roku se střídají tyto akce – například dětský den, rybářské závody, čarodějnice, mikulášská, rozsvícení vánočního stromku, kterého se vloni zúčastnily také děti z mikulovické školy.

Pan starosta si pochvaluje spolupráci s místními chalupáři. V obci se našlo několik nadšenců, kteří si vzali pod patronát údržbu požární nádrže, ve které chovají na vlastní náklady ryby. Každoročně pak ještě mnozí z občanů odpracují 10 brigádnických hodin pro obec. Poslední moje otázka k panu starostovi směřovala k jeho koníčkům.

Pane starosto, máte vůbec nějaké volno a čas na koníčky? „Jsem myslivec, a když to jde, dělám řezbařinu. Doma mám svou trucovničku, tam se zavřu a věnuji se svému oblíbenému koníčku."

Alena Hostašová
Foto archiv obce

Tradiční dětský den

Když zavoní káva...

Vánoční čas máme často spojený s mnoha vůněmi. Povídáme si s přáteli, scházíme se s rodinou, prožíváme chvíle klidu a pohody. Pojďte společně s námi do světa voňavé kávy s baristkou paní Petrou Veselou. Svou srdečností a krásným povídáním o kávě dovede navodit nejen příjemnou atmosféru, ale naservíruje vám a nazdobí kávu tak, že je vám líto kávu pít, abyste toto umělecké dílo nezničili. Vůně kávy byla ale natolik intenzivní, že jsem nakonec neodolala a začala lahodný nápoj popíjet, kupodivu malba na kávě vydržela až do posledního doušku.

Jaká byla vaše cesta do světa kávy?
Bylo to úplně náhodou. V devatenácti jsem odmaturovala a vlastně jsem ani nechtěla jít na vysokou školu, kterou chtěli rodiče, abych studovala - chtěli ze mě mít novinářku. Sama jsem chtěla jít na „veterinu“, ale nakonec jsem si to rozmyslela. Ke kávě jsem se dostala přes sladkosti. Milovala jsem dortíky a čokoládu, uvažovala jsem o otevření nějaké provozovny, kde bych se mohla realizovat. Nakonec to dopadlo tak, že mě podpořila moje maminka. Řekla mi o možnosti pronájmu krásných městských prostorů z 16. století u nás v Jílovém. Původní kámen na zdi, klenby, prostě úžasná atmosféra. Najednou jsem pocítila, že to je přesně ono, co chci. Musela jsem se ale rozhodnout ze dne na den, protože jsem se byla podívat na prostory poslední den, kdy se nabízely k pronájmu. Konkurz jsem vyhrála, půjčila si peníze a rozjela cukrárnu. Nejvtipnější bylo, že jsem ani kávu nepila a ani jsem nevěděla, co to je espreso, co cappuccino. Z dětství jsem si pamatovala, že můj děda pil po každém obědě turka z takového malého krásného hrnečku. Káva mi vždycky voněla a úplně nejradši jsem si hrála s kávovým lógrem, který zbyl na dně šálku.

Otevřela jste kavárnu, zkušenosti téměř žádné, jak jste dál ve své profesi pokračovala?
Prošla jsem krátkým školením a zbytek jsem se naučila za provozu. Nejvíce jsem se toho naučila díky soutěžím. Měla jsem to štěstí, že jsem dostala od jednoho známého pozvání na soutěž. Přečetla jsem si pravidla, a protože jsem se snažila vždy dělat vše dobře, tak v první soutěži v roce 2005, kterou jsem absolvovala, jsem byla třetí v republice a další rok jsem mistrovství republiky vyhrála.

Vůbec nemám představu, jak soutěž baristů probíhá, můžete ji mně i čtenářům trochu přiblížit?
Je to 3 x15 minut. Nejdříve se soutěžící připravuje na prezentaci, nastaví mlýnek s kávou a nahřeje šálky. V dalších patnácti minutách se pro čtyřčlennou porotu připravují čtyři espresa, čtyři cappuccina a čtyři volné nápoje. Degustační porota potom posuzuje, jak káva chutná, vypadá a samozřejmě, jakým způsobem je naservírovaná. Do toho všeho se velmi odráží osobnost baristy. Technická porota posuzuje nastavení mlýnku, zručnost a šikovnost baristy a hygienu. Posledních patnáct minut je vyhrazeno na úklid. Kávovar mají všichni stejný, mlýnek si můžete půjčit, ale je lepší mít svůj, protože už víte, jak jej nastavit.

Cestujete po světě, často se účastníte soutěží, dnes už ale jako degustátor, která země je vám nejbližší, co se týká chuti kávy?
V naší zemi jsou lidé zvyklí většinou na hořkou chuť kávy, ale na světovém trhu je to káva spíš kyselá. Kde se podle mě dobře připravuje a kde je velmi dobrá káva, tak to je v Austrálii. Musím říct, že jsou Australané neuvěřitelně vpředu. Mají vysokou kávovou kulturu. Namalovat obrázky na kávu umí každý druhý. Ale není to jen malování, ale servírování kávy, způsobem jejího popíjení. Chování baristy a vůbec celková atmosféra, kde se káva podává.

V čem si myslíte, že u nás pokulháváme, co se kávy týká?

Ve vzdělanosti. Baristé mají celkem solidní kávovary, slušné mlýnky, relativně docela dobré kafe. Přestože má káva dobu spotřeby třeba rok, měla by se do tří měsíců spotřebovat, i když má trvanlivost delší. A to málokdo dodržuje. Velké mezery mají baristé v nastavení mlýnku. Nastavení mlýnku je prostě alfou a omegou dobrého baristy. Další věcí je určitě i způsob podávání kávy, samozřejmostí by měla být ke každé kávě sklenice vody.

Dnes jste již na druhé straně soutěže, jste degustátorkou, pořádáte kurzy pro baristy, ale i veřejnost. Máte ještě nějaký „kávový sen“?

Určitě je důležité nezůstat stát, ale posunovat se neustále dál. Ve své Knize O kávě jsem se zmínila, že bych chtěla mít kavárnu u moře, protože mám moc ráda teplo a sluníčko. Ale postupem času zjišťuji, že když už nemám vlastní kavárnu a dělám jen školení, jsem volnější a práce mě zcela naplňuje. Ale přece jenom nějaký sen je, chtěla bych se časem věnovat pražení kávy, je to však náročné na vzdělání, čas i finance.

Jsou nějaké země, které jsou opravdu dobré v soutěžích?

Mám vypozorováno, že jsou to severské země, Norsko, Dánsko, Švédsko, ale třeba i Anglie. Poslední dobou se dobře umísťují i země, kde se káva pěstuje. Nedávno vyhrál jeden soutěžící z Guatemaly a Salvadoru.

A co Italové?

Italové jsou ti, kteří vymysleli espreso, to se jim nedá vzít, ale mám pocit, že se zasekli na tom, co dokázali a neposunují se dál. Světový trh se posunuje více k arabice. Je to ale hlavně otázka osobního výběru. Na druhé straně musím říct, že mám ráda malé italské rodinné pražírny.

Blíží se Vánoce, co pro vás znamenají?

Určitě setkání s rodinou. A pak ještě, že nemůžete jít měsíc na nákupy, všude je spousta lidí a většinou jsou všichni ve stresu. Mě Vánoce nijak nestresují. Nakupuji dárky

už během roku. Pro mě je příjemné, když si mohu nějaký dárek vybrat sama, anebo dostanu dárek, který si přeji. Hlavně jsou to ale svátky, ke kterým patří setkávání, vidíte se třeba s babičkami, které vás v průběhu roku moc nevidí, to je pro mě o Vánocích důležité...

Děkuji za rozhovor Alena Hostašová

JE Dukovany dostala stavební povolení

JE Dukovany dostala z MPO ČR, kde je stavební úřad pro jaderné stavby, stavební povolení ke stavbě nízkých extrémně odolných ventilátorových věží, určených především ke chlazení bezpečnostních systémů elektrárny.

Výstavba jednoho z těchto objektů velikosti 27 m x 40 m x 17 m pro 1. a 2. blok elektrárny začne na jaře 2014, dokončena bude do roku 2015. Současná osmice chladících věží (60-56-90 m s hlavou v oblacích) zůstane zachována pro chlazení kondenzátorů turbín. První objekt, blok šesti ventilátorových věží (viz obrázek - vizualizace) pro chlazení tří bezpečnostních systémů 1. a 2. bloku JE Dukovany, bude na západní straně elektrárny v blízkosti současných chladicích věží, které budou jako dosud chladit kondenzátory čtyř turbín 1. a 2. bloku.

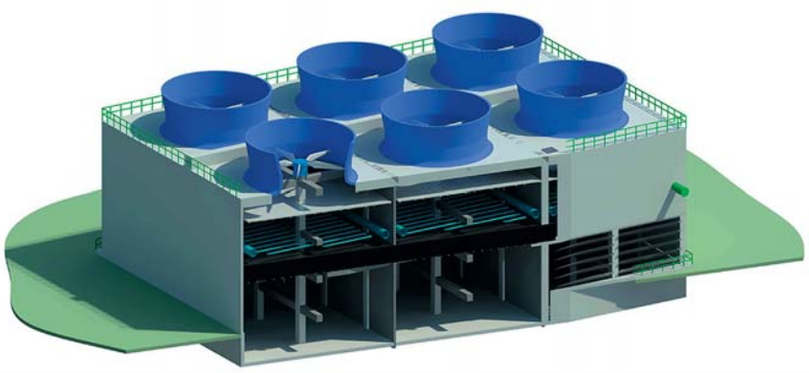

Vizualizace bloku ventilátorových věží s částečným řezem

Druhý identický objekt bloku šesti ventilátorových věží (viz obrázek - vizualizace) pro chlazení tří bezpečnostních systémů 3. a 4. bloku JE Dukovan bude stavěn o dva roky později na východním konci elektrárny, opět v blízkosti současných chladicích věží, které budou jako dosud chladit kondenzátory čtyř turbín 3. a 4. bloku. Protože výška ventilátorových věží je jen asi 1/10 současných věží, nebude kolemjdoucí vidět prakticky žádnou změnu. Změna bude spočívat pouze ve zvýšení odolnosti elektrárny proti extrémním přírodním situacím jako velké zemětřesení, tornádo nebo dlouhotrvající extrémní teploty.

Petr Spilka

Jistota úspory za elektřinu, plyn, volání i zábavu

Konec roku se nese v duchu dobrých zpráv. Skupina ČEZ totiž oznámila snížení ceny silové elektřiny pro rok 2014 o 15 % na své základní produktové řadě Comfort. Zákazníci tak mohou ušetřit několik set až tisíc korun ročně. Výrazné úspory jim přinese i výhodný tarif za odběr plynu. A kdo chce ušetřit na volání, může se připojit k nové službě Mobil od ČEZ.

Rok 2014 ve znamení nízké ceny za elektřinu

Skupina ČEZ již v září oznámila výrazný pokles cen elektřiny a novým zákazníkům v příštím roce slíbila o **15 % nižší cenu za elektřinu**. Uspořit od stovek až po tisíce korun ročně mohou klienti nejrozšířenější produktové řady ČEZ Comfort. Přesná částka úspory se samozřejmě odvíjí podle charakteru spotřeby.

Doplňkové služby zákazníky ČEZ hýčkají

Zákazníci si mohou nižší cenu tzv. zafixovat prostřednictvím produktové řady ČEZ FIX. Získají výhodnou cenu silové elektřiny a jistotu, že se cena nezmění až do konce roku 2015. ČEZ FIX nabízí nižší cenu silové elektřiny ve srovnání s produktovou řadou Comfort a navíc možnost zdarma využívat asistenční službu ČEZ ASISTENT. Jedná se o doplňkovou službu, která rychle pomůže při havárii elektrických či plynových spotřebičů nebo třeba v případě nechtěně zabouchnutých dveří. Veškeré opravy tohoto typu jsou poskytovány až do výše 5 000 korun zcela zdarma. Rodinný rozpočet tak může být zase o něco nižší.

Výhodně i s plynem

Pro odběratele plynu má Skupina ČEZ hned několik zajímavých produktových řad. Například Plyn Fix 24, který má stejné výhody fixace jako je tomu u elektřiny, a to včetně služby ČEZ ASISTENT. Zákazník může využít i doplňkové služby ČEZ ON -LINE,

kterou ocení, zejména pokud chce mít přístup ke svému zákaznickému účtu, kdykoliv ho využívat a získávat tak snáze informace týkající se svých dodávek plynu.

Platím, jak volám = férová nabídka

Skupina ČEZ vstoupila na trh mobilní telefonie. Služba Mobil od ČEZ umožňuje zákazníkům platit jen za služby, které skutečně využijí. Pokud navíc od Skupiny ČEZ ještě odebírají elektřinu nebo plyn, mají SMS v síti ČEZ zdarma. Tento benefit mohou poskytnout i třem svým přátelům nebo rodině. Mobil od ČEZ je flexibilní a maximálně férový.

Sbírat zážitky se Šťávou je zábava

Tak jako ostatní zákazníci se i ti, kdo využívají službu Mobil od ČEZ, mohou stát členy **Zákaznického programu Šťáva**. Ten přináší slevy a tipy na volnočasové aktivity z regionů celé České republiky. Zákaznický program Šťáva nabízí výhody z oblasti kultury, sportu, cestování či zábavy pro každého registrovaného zákazníka Skupiny ČEZ.

Registrace a jednotlivé výhody jsou k dispozici na www.stava.cz

Nyní se navíc nabízí jedinečná příležitost získat elektřinu na rok zdarma! Stačí, když uživatel ve svém profilu zatrhne políčko „chci se zúčastnit soutěže“, a to nejpozději do 15. ledna 2014.

XX. ročník

zpravodaj

příloha časopisu pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany

Zajímavosti | Trendy | Rozhovory | Lifestyle | Inspirace

ročník xx / číslo 4 / 2013

Ze spolužáků kolegové

Když se budeme dětem věnovat, v dobrém nám to vrátí

Havelské hody v Ketkovicích

Informace z elektrárny i našeho regionu najdete na www.aktivnizona.cz

inspirace

Budoucnost
mladých lidí je v řemeslu

Střední škola dopravy, obchodu a služeb v Moravském Krumlově je spádovou školou pro region, denně do ní dojíždějí desítky studentů, kteří se učí v oborech automechanik, kuchař, zámečník, kovář a v mnoha dalších. Škola vybavila učebny a dílny moderními technologiemi a pomůckami, které zlepšují kvalitu výuky a přispívají tak k lepší přípravě žáků pro pracovní trh. Pro své studenty jsou připravovány lyžařské a vodácké kurzy, sportovní dny i zahraniční zájezdy.

Speciální panely pro výuku autodiagnostiky a nové stroje pro zámečníky

Škola má prostorné dílny v Polánce, kde probíhá odborný výcvik. V dílně pro automechaniky přes rok nově fungují dva speciální panely, které simulují veškerou elektroniku ve vozidle. „Naší snahou je přizpůsobit výuku tak, aby odpovídala realitě. Díky speciálním výukovým panelům, které stály milion korun, budeme moci ještě lépe připravit studenty do praxe," shrnuje ředitel školy Jiří Psota.

V letošním roce škola koupila pět moderních zámečnických strojů. Dosud se žáci učili na starších strojích, kde bylo potřeba vše mechanicky nastavovat. Nové stroje jsou digitální a pracují s moderními technologiemi.

Střední škola dopravy obchodu a služeb v Moravském Krumlově nabízí čtyři maturitní obory: Autotronik, Ekonomika a podnikání, Mechanizace a služby, nástavbové studium Podnikání a devět učebních oborů, které jsou zakončeny výučním listem. Jedná se o obory: Karosář, Kuchař - číšník, Mechanik opravář motorových vozidel, Operátor skladování, Podkovář a zemědělský kovář, Strojní mechanik, Truhlář, Umělecký kovář a zámečník, pasíř a Obráběč kovů. Obráběči získávají od firmy TOS ZNOJMO stipendia. Nabízí také obor pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami Stravovací a ubytovací služby.

Podrobné informace na www.aktivnízona.cz

zajímavost

Havelské hody v Ketkovicích

Po devadesáté osmé drželi stárci v Ketkovicích hody, letos vyšly na víkend 12. a 13. října

Ketkovičtí mají vlastní horácké kroje. Nejsou sice tak bohaté jako na Kyjovsku, přesto jsou hezky vyšívané, se spodničkami, barevnou vrchní suknì, kapesníčkem a krejzlem. Chlapci nemají horácký kroj, ale hasičskou uniformu se znakem Ketkovic.

„Je to trochu zvláštní, nikde v okolí to tak není. Ale co si pamatujeme a co je vidět na starých fotografiích, na hody měli stárci vždy hasičskou uniformu. A nám nepřísluší bořit tradice," vysvětluje starosta Ketkovic Josef Obršlík.

Hody začaly v sobotu stavěním máje, odpoledne vyšli stárci zvát na hody poctivě každou domácnost. V neděli pokračovaly mší svatou a potom stárci chodili postupně pro své stárkové. Dům od domu jich bylo víc.

Adriana Matýšková byla v kroji podruhé: **„Je to náročné, ale baví nás to. V pondělí to vše dospíme."**

Stárci se v průvodu řadí podle toho, kolikrát šel stárek zavádět. První je tedy ten nejzkušenější. Prvními byla letos Aneta Leitnerová a Filip Krejčíř.

Nedělní tančení pod májou vrcholí o půl jedenácté soudem. Při této tradiční zábavě jsou stárci-hříšníci odsouzeni za své prohřešky. „Je to legrace a patří to k hodům," uzavírá stárek Martin.

Text a foto **Eva Fruhwirtová**

rozhovor

Ze spolužáků kolegové v elektrárně

V září nastoupilo do elektrárny šest maturantů z třebíčské střední průmyslové školy – obor Energetika. Novými posilami jsou absolventi historicky prvního ročníku energetického oboru. Ten vznikl na základě potřeby doplnit pracovní trh o mladé techniky, kteří by nahradili generaci energetiků odcházejících do důchodu.

Kluci nastoupili na pozici strojník energetických zařízení. Ze spolužáků se tak stali kolegové. Dříve, než noví pracovníci nastoupí na své pozice, musí projít stáží, kde si doplní své znalosti, především se zorientují v praxi. Po zaškolení je čeká složení zkoušek a posouzení odborné způsobilosti. Taková stáž se skládá ze samostudia dokumentace, konzultace, pozorování zkušených pracovníků a praktické ukázky činnosti. S Radkem Čiklem, Milanem Sojkou a Ondrou Švaříčkem jsme si o tom všem povídali.

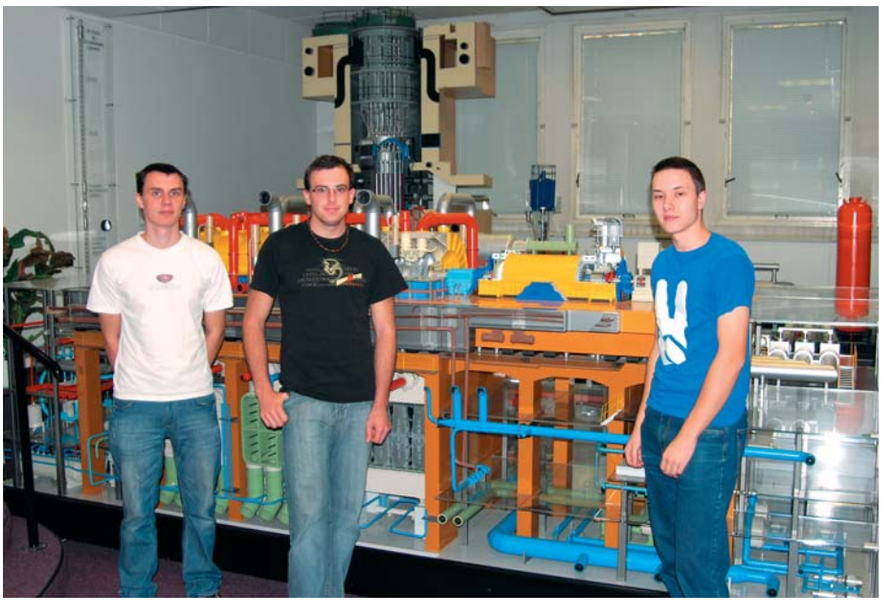

Ondřej Švaříček, Milan Sojka a Radek Čikl ve Školicím středisku v Brně

Rozhodovali jste se mezi tím, zda jít na vysokou, nebo jít pracovat do elektrárny?

Milan: To ne, chtěl jsem jít po maturitě do práce. Rozhodování jsem měl snadné. Práce v elektrárně je perspektivní, zaměstnanci mají různé bonusy a je to v regionu.

Ondra: Řešil jsem to. Ale pak přišlo rozhodnutí z elektrárny, že mě berou, tak jsem do toho šel. Práce není a nechtěl jsem tuhle příležitost promarnit. Navíc je to docela zajímavá práce.

Jaké jsou první pocity z nové práce?

Radek: Zatím je to super. Líbí se nám platové ohodnocení, na Vysočině je to špička. Procházíme samými školeními, takže jsou to teprve začátky.

Milan: Máme za sebou vstupní školení – bezpečnost práce, havarijní připravenosti, požární ochranu. Byli jsme také na vítání nových zaměstnanců v Praze. Bylo nás tam celkem třicet devět. Teď musíme absolvovat školení v Brně.

Co je náplní práce strojníka?

Ondra: Znamená to především pochůzkovou činnost po sekundárním okruhu, hlavně na strojovně. Po zaškolení budeme moci manipulovat s armaturami a dalšími. Už se na to těším.

Jaký máte denní režim?

Ondra: Do práce jezdíme na půl šestou, pak se převlečeme, jdeme za panem Jiřím Kančem, to je náš vedoucí. Pak nás rozešle pod další pracovníky, kde máme zácvik a kde získáváme praxi. Po obědě řešíme administrativní věci. Důležité je školení v Brně. Budeme se už konkrétně připravovat na naše pozice. Budou to věci, které jsme se ve škole neučili. Ze školy máme dobrý základ, ale teď se budeme specializovat a konkrétně se seznamovat s tím, jak to v elektrárně chodí.

Jaký to je pocit, když se ze spolužáků stanou kolegové?

Radek: Je to fajn, protože se známe, můžeme si poradit a podržet se.

Co jste dělali o posledních letních prázdninách?

Milan: Snažil jsem se sportovat a odpočívat. Nazval bych to vesnickou pohodou.

Ondra: Pracoval jsem na zahradě, sportoval a užíval si volna.

Ptala se **Eva Fruhwirtová**
Fotografie Jiří Bezděk

Jad(e)rná inspirace

Když se budeme dětem věnovat, v dobrém nám to vrátí

Lída Fialová je mladá akční maminka dvou holčiček – Lidušky a Kristýnky (5 let). Pochází ze Znojma, vdala se do Rouchovan a po narození dvojčat se pustila do organizování nejrůznějších aktivit pro rodiče s dětmi. S její pomocí vzniklo v Rouchovanech na faře Rodinné centrum Berušky. Celoročně se zde koná program pro děti, v týdnu i o víkendech. Akce pro děti připravuje s ohledem na roční období. Na podzim se konala dýňová stezka, na jaře Pohádkový les, před Velikonocemi děti malují vajíčka a vytvářejí velikonoční výzdobu. Aktuální je Mikuláš, advent a Vánoce. „Budeme s dětmi připravovat mikulášské vystoupení a čeká nás vánoční dílnička. Příprava na Vánoce je s dětmi mnohem hlubší," svěřuje se Lída. Velkou inspirací jsou pro ni dcery, které samy nápady navrhují, a samozřejmě maminky, které s akcemi pro děti pomáhají. Povoláním je Lída zdravotní sestra. Vystudovala Zdravotně sociální fakultu v Českých Budějovicích, nyní učí na střední zdravotnické škole ve Znojmě. „Někdy je těžké zvládat práci, rodinu a ještě připravovat program pro děti, ale odměnou jsou dětské úsměvy a spokojenost rodičů," říká. Rodina je podle ní velmi důležitá, může to potvrdit nejen ze své profese zdravotníka, ale především ze své role matky. Velkou oporou je Lídě manžel. „Někdy přebírá moji roli, zvlášť když plánují akce pro děti. Rád vaří, a když jsem hodně unavená, dobrá večeře mi dodá ztracenou energii. Druhou oporou jsou mí rodiče, bez kterých bych nezískala vzdělání, a hlavně jsou pro mě morálním vzorem."

Eva Fruhwirtová

zajímavost

Říjnová rešická stezka odvahy

Přesto, že o půl sedmé ještě lilo jako z konve, úderem sedmé přestalo. Organizátoři v převlecích duchů, příšer, čarodějnic, vodníků a dalších nočních a pohádkových tvorů těsně před sedmou zapálili svíčky skoro v padesáti vyřezávaných dýních. Cesta k rešické kapli není osvětlená, je tam pořádná tma. Ale oči si po chvíli zvykly a směr udávaly hořící dýně. První zastávka byla ve sluji u čarodějnice – ti, kteří se nebáli, dostali malou odměnu.

Další byla u vodníka. **„Jéé, babi, podívej se, tam je vodník a má fajfku,"** ozvalo se ze tmy. Malého Vojtu následovaly stejně staré děti, mířily přímo za vodníkem. Pod kaplí číhalo několik příšer, které velké postrašily dostatečně a malé jen tak trochu. Občas se ozval křik a některé malé děti se po velké odvaze sápaly rodičům do náručí. **„Jen ať se trochu bojí, budou si víc vážit rodičů,"** prohodila jedna starší paní, kterou za ruku držel malý klučina.

Malá světýlka v dýních kolem kaple a u soch vyvolávala tajemnou atmosféru. Zbývalo několik posledních metrů k poslední zastávce – smrtka s kosou.

Pod ní v převleku ofašovaného zraněného rozdávala starostka Petra Jílková diplomy za odvahu. To však ještě nebyl konec. Cesta pokračovala na hřiště. Tam už hřál oheň a první příchozí si začali opékat špekáčky.

Text a foto **Eva Fruhwirtová**

Nadace ČEZ letos rozdělila 20,6 milionu korun na Vysočinu a jižní Moravu

V posledním říjnovém odpoledni byly na valečském zámku slavnostně předány symbolické šeky Nadace ČEZ k vybraným projektům. **Šeky obdarovaným předali ředitelka Nadace ČEZ Michaela Žemličková a ředitel JE Dukovany Jaroslav Jakub.**

Podpora regionálních projektů Nadace ČEZ ve výši 20,6 milionu korun byla rozdělena mezi 106 projektů z krajů Vysočina a Jihomoravského. Na 18 projektů v regionu EDU vydala Nadace ČEZ částku více než 4,5 milionu korun.
Projekty se týkaly především oprav budov, které slouží samotným obcím či organizacím a spolkům v obcích. Několik projektů se týkalo oprav významných dominant, památek v obcích. Významné podpory z Nadace ČEZ se dostalo projektům zvelebujících prostranství obcí – nákupům nových zařízení, techniky a zlepšování prostředí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže. Největší měrou bylo tradičně podpořeno sdružení Energoregion 2020 sdružující 128 obcí v 20 km pásmu EDU. V letošním roce byl završen program nákupu zahradní techniky pro všechny sdružené obce. Za tři roky se podařilo nakoupit techniku za 10 milionů korun, z toho 7,25 milionu korun darovala Nadace ČEZ, zbytek doplatily samotné obce.
„Údržba veřejného prostranství a vůbec veškerého majetku obcí je velmi nákladnou povinností, která je zabezpečována s vysokými nároky na lidskou práci. Právě malá komunální technika pomáhá snižovat časovou náročnost, práci urychluje a ve svém důsledku také zkvalitňuje. S výsledky používání všech těchto strojů se může občan doslova setkávat na každém kroku,“ doplňuje k projektu nákupu zahradní techniky Vladimír Měrka, předseda sdružení Energoregion 2020.
Příspěvek na oslavy 400. výročí vydání Bible kralické dostaly Kralice, které letos tuto velkolepou slávu připravovaly. Na oplátku jako vyjádření uznání a poděkování předal starosta Kralic Emil Dračka čestné uznání Skupině ČEZ a Nadaci ČEZ. Ketkovické hasiče zastupoval starosta obce a sám aktivní hasič Josef Obršlík a velitel sboru dobrovolných hasičů Dušan Horváth. Oba pánové přišli v hasičských uniformách a převzali šek se sumou sto tisíc, kterou použili na novou střechu hasičské zbrojnice. **„Hasiči mají u nás dlouhou tradici a jsem velmi rád, že jsou naše řady posíleny o mladé lidi. O zbrojnici se starají hasiči sami a tento příspěvek považujeme za ohodnocení jinak dobrovolné práce,“** poděkoval starosta Obršlík hasičům a Nadaci ČEZ. Dvě stě tisíc korun putovalo na sociální bydlení v Dalešicích na faře. **„Bydlí tam rodina, která má v pěstounské péči děti, také rodina s postiženým členem a další rodiny, které jsou sociálně slabé. Jsem rád, že jsou tyto prostory na faře účelně využity a pomáhají potřebným. Plánujeme vybudování dalších bytů. Děkuji Nadaci ČEZ za finanční pomoc a těšíme se na další spolupráci,“** řekl při převzetí šeku farář Petr Holý.

Předání symbolického šeku na 2,25 milionu korun předsedovi sdružení Energoregion 2020 panu Vladimíru Měrkovi

Čestné uznání pro Skupinu ČEZ a Nadaci ČEZ předal starosta obce Kralice Emil Dračka

Valečský zámek a jeho vstupní brána

„Poděkování patří všem, kteří se snaží zpříjemnit život ve svém okolí, připravují projekty, realizují je a násobí darované finanční prostředky svou osobní angažovaností a často bezplatnou prací,“ dodává při předávání symbolických šeků Michaela Žemličková, místopředsedkyně správní rady a ředitelka Nadace ČEZ.

Po předání šeků zhlédli hosté krátkou scénku souboru historického šermu, kteří poutavou formou přiblížili historii zámku a život pána Smila Osovského z Doubravice. Prohlídka místností zámku byla oživena výkladem samotného Smila a jeho purkrabího. V panské ložnici hosté „nachytali“ syna Smila Osovkého Buriana s mladou slečnou a v hladomorně se setkali s Hynkem z Kunštátu.

Jana Štefánková
Foto Ondřej Valenta

60. výročí
Domova pro seniory v Jevišovicích

Na podzim letošního roku oslavil Domov pro seniory Jevišovice 60. výročí od doby, kdy se zde začaly poskytovat sociální služby.

Domov důchodců, jak se do roku 2007 tento domov pro seniory nazýval, se nachází uprostřed rozsáhlého zámeckého parku v objektu „Nového zámku“, který je vybudován v novogotickém, tzv. windsorském slohu, přestavbou z bývalého loveckého zámečku. Zakladatelem původního zámku byl počátkem 18. století hrabě Karel Josef de Souches, vnuk proslulého obránce města Brna proti Švédům. Objekt zámku byl postupně ve vlastnictví několika významných rodů, posledním majitelem byl do roku 1945 hrabě Eduard Larisch-Mönich.

O domově a službách, které zde dnes seniorům poskytují, jsem si povídala s ředitelem domova panem Ing. Jiřím Durákem.

„V Domově pro seniory v Jevišovicích, který je příspěvkovou organizací Jihomoravského kraje, nabízíme podle zákona č. 108/2003 Sb. dvě sociální služby – Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem,“ řekl v úvodu rozhovoru pan ředitel. Domov má kapacitu 105 ubytovacích míst a v současné době má podánu žádost o umístění v domově okolo 60 osob. Jakmile se uvolní místo, je ihned obsazeno žadatelem, který má nejvyšší počet bodů dle hodnotících kritérií pro zájemce. Čekací doba je různá dle aktuálního pořadí v seznamu žadatelů. Provoz domova a péči o klienty zajišťuje celkem 70 zaměstnanců.

Budova Nového zámku v Jevišovicích

„Uživatelé mají možnost účastnit se tzv. aktivizačních činností, mezi které patří například práce s barvami, papírem, látkou, keramikou, či pedigem a další druhy ručních prací, podporující jemnou motoriku. Oblíbené je také pečení cukroví. Mezi další terapie, které senioři využívají, patří například relaxační a dechová cvičení a canisterapie. Důležitou činností pro seniory je „trénování paměti“, přiblížil každodenní činnost seniorů pan ředitel. Senioři se velmi rádi účastní kulturních a společenských akcí přímo v zařízení, ale i mimo něj. Společně oslavují narozeniny, účastní se Dne otevřených dveří, masopustu nebo pálení čarodějnic. Oblíbená jsou zejména pravidelná vystoupení dětí z MŠ a ZŠ Jevišovice a z Dětského domova ze Znojma.

V listopadu proběhne v domově oslava narozenin nejstarší obyvatelky, která se dožívá nádherných 101 let.

Pro seniory je k dispozici také kantýna, knihovna, internet, společně pak někteří senioři sedávají v „televizních koutcích.“ V domově jsou pravidelně pořádány bohoslužby a je zde možnost návštěvy duchovního přímo na pokoji. Dalšími službami, které mohou senioři využívat jsou: masáže, pedikúra a kadeřnictví. Tyto služby se ale platí zvlášť.

„V září letošního roku jsme získali certifikaci ‚Vážka‘, kterou uděluje Česká alzheimerovská společnost za poskytování kvalitní služby pro lidi s demencí,“ pokračoval v rozhovoru Ing. Durák. Pestrou a bohatou nabídku služeb a aktivit pro seniory je možno nabízet i díky sponzorům, kteří Domov pro seniory v Jevišovicích podporují.

„Od Nadace ČEZ jsme obdrželi v r. 2012 účelový finanční dar ve výši 75 000 Kč na nákup elektrického sprchovacího křesla, které slouží ke spokojenosti jak klientů, tak personálu. V září jsme zase díky podpoře mnoha sponzorů a podpoře města Jevišovice oslavili s bohatým kulturním programem 60. výročí založení domova,“ ukončil rozhovor pan ředitel Ing. Jiří Durák.

Alena Hostašová
Fotografie Jan Sucharda a archiv Domova

Soutěž v Člověče nezlob se

Masopust

Energetika má v Oslavanech tradici

Jaderná elektrárna Dukovany a Nadace ČEZ jsou štědrými přispěvateli regionu. V letošním roce získal Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavansko z Nadace ČEZ 100 575 Kč na renovaci osvětlení prostor v muzeu a na nakoupení figurín, na kterých jsou vystaveny hornické uniformy a kroje.
A také v letošním roce zastupitelé v Oslavanech rozhodli o novém dodavateli energií – s nejlepší cenou vyhrál ČEZ.

„Při úvahách o možných úsporách u dodávek energií jsem na základě informací z elektrárny zadal oslovení několika dodavatelů elektrické energie u ekonomického odboru našeho městského úřadu. **Z předložených nabídek v oné době vyšla nabídka Skupiny ČEZ jako nejvýhodnější. Proto byl radě města následně předložen návrh na změnu dodavatele elektrické energie a rada nabídku ČEZ schválila.** Zásadní roli v tomto sehrála informace z elektrárny. Nicméně pozitivní podpůrnou roli v našem rozhodování hrál i fakt, že naše město, respektive řada aktivit v něm, je významně podporována z prostředků Skupiny ČEZ. Stejně tak nás velmi těší, že i Nadace ČEZ již po dvakráte podpořila dotačními prostředky Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavanska, jejich činnost a vybavenost muzeí na oslavanském zámku. Spolupráce s oddělením vnějších vztahů Jaderné elektrárny Dukovany je již dlouhodobě na velmi dobré úrovni a my pevně věříme, že tomu tak bude i do budoucna a že se naše spolupráce se Skupinou ČEZ bude dále rozvíjet," vyjádřil místostarosta Oslavan Svatopluk Staněk.

Nové osvětlení a nové figuríny v oslavanském muzeu

Vlastivědný spolek je nezisková organizace, která se zabývá historií regionů Rosicka a Oslavanska. Stálá expozice, která se nachází v oslavanském zámku, představuje dvě stě padesátiletou historii dobývání černého uhlí v Rosicko-Oslavanské pánvi. S budování muzea začali v roce 2001 a postupně expozice rozšiřovali. „Návštěvnost je opravu velká, za což jsme rádi," říká předseda představenstva Vlastivědného spolku Rosicko-Oslavanska Zdeněk Vévoda a dodává, že Oslavany byly prvním místem na Moravě, kde se začalo těžit uhlí, takže místní muzeum je zde na správném místě. Peníze z Nadace ČEZ byly využity na renovaci osvětlení prostor v muzeu a na nakoupení figurín, na kterých jsou vystaveny hornické uniformy. „V muzeu jsme měli osvětlené exponáty a texty halogenovými žárovkami. Ty se už ale nevyrábí, proto jsme potřebovali osvětlení vyměnit za jiné. Nyní tam máme LED osvětlení. Vše už je nainstalované a funkční," říká Zdeněk Vévoda. Spolek se nestará jenom o muzeum, i když i to vyžaduje hodně času, práci i sil, ale jeho členové se také věnují osvětové činnosti. Patří sem pořádání přednášek a také vydávání publikací a brožur věnující se historii těžby uhlí, železnice, výroční brněnské uhelné dráhy, oslavanské elektrárně a mnohým dalším zajímavostem. Spolek má svou větev také ve Zbýšově a v Zastávce. „Ve Zbýšově je už téměř opravena stará kruhová cihelna. Celou dobu byla zarostlá, moc lidí o ní nevědělo. A dnes je to krásné místo, kam chodí místní lidé s dětmi na procházky," dává tip na výlet pan Vévoda.
Členy spolku spojuje zájem o historii, energetiku a hornictví. V Oslavanech byla první velká přespolní elektrárna na Moravě, v roce 1913 byla postavena nová těžní věž na dole Kukla a takto bychom mohli pokračovat. Oslavansko a Rosicko jsou opravdu bohaté na historii. A s tím souvisí také zájem lidí o tom, jak dříve žilo a jak průmysl ovlivnil krajinu. Někteří členové spolku mají krásné sbírky nerostů. Ty je možné vidět právě v muzeu v Oslavanech. „Scházíme se pravidelně. Vítáme mezi námi každého, kdo se zajímá o historii našeho regionu," zve Zdeněk Vévoda, který stál u vzniku spolku. Zajímalo mě, co vedlo pana Vévodu, povoláním ekonoma, k tomu, aby spoluzaložil a dvanáct let se věnoval spolku.
„Jsem místní patriot. Naše rodina patří k nejstarším rodům v Oslavanech, takže i tato vazba mě vedla k zájmu o historii."
Eva Fruhwirtová

Květa Kořínková: Staré věci mají duši

Paní Květoslavě Kořínkové se již od dětství líbily staré předměty. „Jsou to věci, které mají ‚duši'. Asi kvůli tomu, že jsem se učila psát na ekonomické škole na stroji, tak snad proto ve mně zakořenila záliba sbírat staré stroje," začala své vyprávění paní Květa.

Po ukončení studia na ekonomické škole nastoupila na Jadernou elektrárnu Dukovany, ta tehdy byla ještě ve výstavbě, pracovala zde jako sekretářka a psaní na stroji bylo její každodenní činností. Dnes pracuje u firmy ČEZ ENERGOSERVIS a psací stroj vyměnila za počítač, krása cvakotu psacího stroje je ta tam. První psací stroj si sběratelka pořídila asi před 30 lety, a to od bývalého kolegy, který likvidoval pozůstalost po rodičích. Byl to kufříkový stroj ve velice dobrém stavu, majitelem stroje byl úředník. Od té doby uplynulo již mnoho let a sbírka dnes čítá na 35 strojů různých značek např.: UNDERWOOD, IDEAL, ROYAL, OLIVER, OLYMPIA, CONTINENTAL, URANIA, MERCEDES a další.

„Vždy, když se mi podaří sehnat stroj, který už ve své sbírce mám, směním ho za jinou značku, nemám doma dva psací stroje stejné," poznamenala Květa Kořínková. Některé stroje získala do své sbírky zajímavým způsobem. **„Nedávno mi přinesl psací stroj velice dobré značky - ovšem v hrozném stavu - kamarád mého syna v režném pytli od slámy, že mu prý překáží v garáži,"** s úsměvem přiznala další úlovek do sbírky majitelka. Sama také navštěvuje různé bazary, zastavárny a díky tomu, že má hodně známých, kteří o její sběratelské vášni vědí, častokrát dohodí další stroj .

„Velice pěkné kousky jsem si dovezla z Týna nad Vltavou, kde místní bazar mají starší manželé a když mohu vždy je ráda navštívím, protože mají veliký výběr věcí pro sběratele a je velice humorné s nimi prohledávat jejich obchod a poslouchat jejich dohadování, kde zrovna stroje mají poschovávané," vzpomíná paní Květa.

Všechny stroje, které jsou obsaženy ve sbírce, jsou funkční. Díky šikovnosti manžela se stávají všechny stroje výstavní, každý stroj manžel vyčistí a opraví. Velkou radost přináší majitelce stroje, které jí někdo daroval. „Nedávno jsem měla narozeniny, to jsem dostala stroj od mé kamarádky, byla to památka po jejich rodičích, velmi mě to potěšilo a dojalo.

Nebo jsem před pár lety byla pozvána do domu svých známých, kteří chystali dům k prodeji a pozvali mě na půdu. Tam mezi starými věcmi byl i stroj, který snad pocházel z Prahy od židovského lékárníka, který byl transportován do Osvětimi. ..Také mi letos na jaře dovezl starý psací stroj známý malíř Walther Smeitink-Mühlbacher z Holandska, který má v sousední vesnici chalupu," popsala získání dalších exponátů sběratelka.

A má paní Květa nějaký sběratelský sen?

„Mým snem je získat starý psací stroj s Breilovým písmem - tzn. pro nevidomé. Tím jsem chtěla požádat i čtenáře, zdali by mi mohli pomoci a případně mi tento či jiný i nefunkční stroj nabídnout. Třeba některý z čtenářů mi dá tip, kde takový stroj získat. Byla bych mu velice vděčná," ukončila rozhovor Květoslava Kořínková.

Alena Hostašová

Foto archiv Květy Kořínkové

Malba motivovaná přeměnami energií

Miroslav Štolfa (1930) je i na Třebíčsku dobře známý brněnský malíř, který ovšem kvalitou své tvorby dávno přesáhl regionální moravská měřítka.
Ctí klasickou malbu, v níž dosáhl jako vynikající kolorista a krajinář pozoruhodných výsledků. Nic však není Štolfově malbě vzdálenější, než lyrická tesknice vysočinských roubených chalup, i když se rodina Štolfova do Brna přistěhovala právě z Vysočiny. Štolfa je malíř, který vyrůstal v industriálně periferní krajině v okolí maloměřické cementárny, a kterého odjakživa vzrušoval svět závodních motocyklů Masarykova okruhu. V letech 1960 – 1962 věnoval intenzívní pozornost dramatickému kontrastu lidské psychiky a „chladného" stroje. Na téma vztahu člověka a techniky navázal i v cyklu Elektrárny. Důležitým rokem byl pro malíře rok 1966, kdy navštívil Paříž, kde ho fascinovaly i šokovaly její rušné bulváry „pokryté barevným plechem přemisťujících se vozidel". Tento zážitek později dovedl Miroslava Štolfu až k myšlence kapotovaných krajin. To, že má Štolfa porozumění pro svět rychlých kol a třeba i pro technologické komplexy elektráren ovšem neznamená, že mají jeho bezvýhradný obdiv. Znalost fungování strojů, ale i možností jejich zneužití, je tématem Štolfova malířského vyrovnávání se se světem. Od 80. let vytvořil rozsáhlý cyklus obrazů **Nová příroda**, v němž přírodní podstatu našeho světa přetavil do podoby kapot, pod nimž mizí původní krajinné prostředí. A v cyklu Horizonty jako by už segmenty průmyslové produkce doslova vytlačovaly z našeho zorného pole vše přírodní. Před Štolfovými obrazy jsme tak nakonec na vážkách, zda to, co se zdá kovově zvonící a třeskutě drtící, není nakonec jen barevná mha, světelný přelud, věčný boj různých forem dobra a zla.

Arnošt Pacola

Pro volnou chvíli

Vodní elektrárna Pastviny vynikala ve své době několika primáty. V době, kdy probíhala její výstavba, patřila k největší přečerpávací elektrárně v naší republice. Byla první elektrárnou, která měla soustrojí umístěno pod širým nebem, jednalo se o elektrárnu tzv. ...**viz tajenka**. Další prvenství měla v třístrojovém vertikálním uspořádáním s čerpadlem pod turbínou bez výsuvné spojky. Výstavba elektrárny byla zahájena v roce 1933, dostavěna byla v roce 1938. Budova dnešní elektrárny byla postavena až v roce 1955. Do té doby bylo soustrojí ochráněno pouze plechovým krytem. Elektrárna je postavena na řece Divoká Orlice u obce Nekoř. V roce 2000 prošla elektrárna modernizací. Celkový objem nádrže napájející tuto elektáránu je 11 033 mil. m^3. Elektrárna má instalovanou Francisovu turbínu s výkonem 3 000 kW.
Zdroj: Krajinou Skupiny ČEZ

Tajenka z minulého čísla Zpravodaje zněla: ... **v okrese Semily**. Hodně čtenářů nám poslalo chybné řešení „u Železného Brodu". Ze správných odpovědí jsme vylosovali tři výherce: **Vlastu Borůvkovou z Rosic, Evu Konečnou ze Zbraslavi,** kterým jsme poslali manikúru, a **Pavla Lukáše ze Sedlece**, kterému jsme poslali trekové hůlky. Upřímně jim blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi kvízu v tomto čísle Zpravodaje. Pokud se

1. Které město je rodištěm Pabla Picassa?
ŠV Malaga **H** Sevilla **OP** Toledo

2. Kterým organickým sloučeninám se rovněž říká olefiny?
EN Alkanům **É** Alkenům **YD** Alkinům

3. Kolik úhlopříček má pravidelný šestiúhelník?
R Šest **A** Osm **D** Devět

4. Nauka o spisovné výslovnosti se nazývá
O Syntopie **I** Fonometrie **SK** Ortoepie

5. Jaký je často užívaný název pro tkaninu denim?
RP Froté **P** Manšestr **ÉH** Džínsovina

6. První boxer na světě, který zvítězil třikrát za sebou na olympijských hrách, se jmenoval
OT László Papp **L** Teofilo Stevenson **O** George Freeman

7. První křížovka slaví výročí. Přesně před 100 lety – 21. prosince 1913 – byla otištěna ve víkendové příloze listu
Y New York World **WE** Cape Town Today **A** Birmingham Post

8. Vánoce nejsou nějaké datum v kalendáři, jedná se o stav mysli. Autorem výroku je
NT Jan Pavel II. **PU** Robert Fulghum **R** Osho

chcete zúčastnit slosování o ceny, zašlete do 10. ledna 2014 tajenku na korespondenčním lístku na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz. Pokud nám posíláte odpověď e-mailem, nezapomeňte napsat svoji poštovní adresu, abychom vám mohli poslat případnou výhru.

Milí školáci,

Vánoční prázdniny jsou přede dveřmi a tak si jistě během nich najdete čas k luštění a pošlete nám své odpovědi. Ze správných odpovědí vylosujeme deset účastníků soutěže a pošleme jim ceny, které věnuje Jaderná elektrárna Dukovany. Do losování o ceny budou zařazeny ty odpovědi, v nichž budou správně vyřešeny alespoň tři úkoly. Odpovědi na korespondenčním lístku nebo pohlednici zasílejte do 10. ledna 2014 na adresu: **JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice** nebo na e-mail: **zpravodajedu@ čez.cz**. Pokud nám budete posílat svoje luštění mailem, napište i svoji poštovní adresu, abychom vám mohli poslat případnou výhru. Sourozencům doporučujeme, aby nám každý posílal odpověď zvlášť. Nezapomeňte připsat školu a třídu, do které chodíte. Šťastnými výherci z minulého čísla, kterým jsme poslali švihadlo, „vánoční knížku“ a reflexní pásku, jsou: **Zuzana Kudělková z Vysokých Popovic, Adélka Fialová z Poláneky, Matěj Kovács z Třebíče, Kateřina Horková z Oslavan, Eliška Votoupalová z Dukovan, Adéla Burianová z Horních Kounic, Lukáš Kubala z Náměště nad Oslavou, Matouš Drozd z Ivančic, Anna Pačinková ze Slaviček a Lucie Peterková z Ivančic.**

Všem blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi soutěží z tohoto čísla.

OZDOBY

Martin maloval vánoční ozdoby podle předlohy z knížky. Jenomže byl velmi nepozorný, a tak se mu podařilo jednotlivé poloviny důkladně promíchat. Myslíte, že je dáte dohromady? Napište, která písmena a čísla patří k sobě.

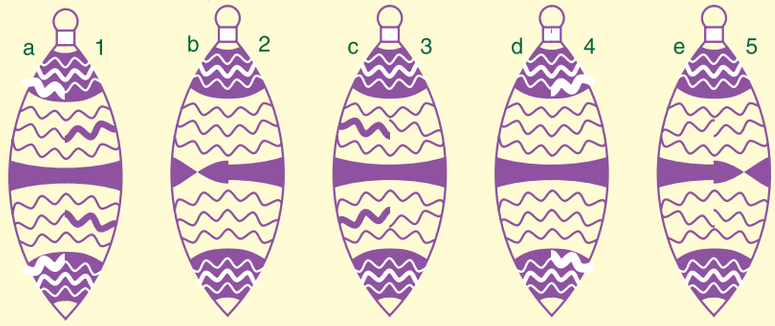

SUDOKU

Číslice od 1 do 6 se neopakují v žádném řádku, sloupci ani v žádném z šesti vyznačených obdélníků. Stačí zaslat řešení prvního řádku.

	4	1	5	2	
		2	4		
		4	6		
	5	6	2	4	

STROMEČEK

Projděte bludištěm ve směru šipek a spočítejte, kolik jste cestou posbírali malých hvězdiček pověšených na stromečku.

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ KIRA BRNO

TISKAŘSKÝ ŠOTEK

Šotek udělal v každé větě jednu chybu. Opravená správná písmena vám dají **tajenku**.

Milý Luboši, přijeď k nám na pouť, moc se na tebe věším. Koupíme si turecký med a velký parník s mandlemi. Je tady hezky, mouka za návsí je krásně zelená. Učím se tam jezdit na koni, tak uvidíš, jak mrštně vyskočím do sádla. Víš, jaké jsem si vyholil povolání? Učunil jsem rozhodnutí stát se žokejem. Ale protože potřebujeme opravit domek, naši chtějí, aby ze mne byl cedník. Takže s mými plány je kanec. Tak přijeď, zdravím tebe i celou vaši hodinu.

VÁNOCE

Vyškrtáte-li z osmisměrky všechna uvedená slova, snadno pak sestavíte ze zbylých sedmi písmenek po řádcích **tajenku**.

Slova k vyškrtávání:

ADAPTÉR, ADVOKÁT, ALPAKA, ANTONÍN, BYTNÁ, EPOPEJ, GYMNASTA, KADAŇ, KAJAK, KOMÍN, KORUND, OKÉNKO, OTROK, PATENT, PLAZMA, PLETIVO, POLÉVKA, POVÍDKA, SALTO, TANEC, ZOOPARK.

K	J	Z	O	O	P	A	R	K	S
P	O	L	É	V	K	A	D	A	Ň
E	A	M	Ž	D	I	É	L	J	Í
A	D	N	Í	N	O	T	N	A	E
K	V	V	Á	N	O	C	E	K	P
A	O							L	O
P	K	R	T	N	E	T	A	P	P
L	Á	Š	U	N	T	Z	R	E	E
A	T	S	A	N	M	Y	G	O	J
R	É	T	P	A	D	A	B	K	K

Inzerce

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo EDU. Cena inzerátu o velikosti 1/16 strany je 250 Kč vč. DPH, o velikosti 2/16 strany je 500 Kč vč. DPH. Zájemce o inzerci zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu:
JAS, Sokolská 368
675 55 Hrotovice.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

Kácení stromů v omezených prostorech
Zdravotní řezy vzrostlých stromů
Péče o památné stromy
mobil 608 717 245

Martin Uhlíř, Lipová 1315, Rosice
www.tree-climbing.cz

NEREZOVÉ ZÁBRADLÍ
e-shop
- výroba
- prodej
- montáž

Kovozámečnictví Sláma, Ivančice
tel. 737 974 174
www.kovoprodukty.cz

MED
Celoroční prodej přímo od včelaře
lesní, květový, akátový,
pastovaný, lipový, pohankový.
Medovina – výběr ze 13 druhů.
Kosmetika z včelích produktů

Včelařská farma KURTIN
Ing. Kamil KURTIN
Račice 41, 675 55 Hrotovice
Tel.: 737 363 489, 605 339 043
www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ
prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě Vás obsloužíme **KDYKOLIV** i ve večerních hodinách.

Lesnictví a péče o stromy
Adamera s.r.o.

- riziková těžba
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- prodej dřevních štěpků
- péče o památné stromy
- bezpečnostní, zdravotní a redukční řezy na stromech
- bezpečnostní vazby v korunách stromů
- výsadba stromů na trvalé stanoviště
- stříhání živých plotů
- sečení trávy, práce s křovinořezem
- sečení přerostlých porostů - mulčování
- likvidace náletových dřevin a buřeně postřiky

Višňové 187, 671 38
tel.: 606 532 184
e-mail:
adamera.sro@seznam.cz

www.adamera.cz

- **Silikonové těsnění oken a dveří - plastových i dřevěných**
- **Žaluzie horizontální i vertikální**
- **Sítě proti hmyzu, síťové dveře**
- **Venkovní žaluzie a rolety - PVC i Al**
- **Veškeré opravy**

Dodá a namontuje
Ivo Pavlík
675 56 Dukovany 221
tel.: 568 865 321
602 719 156

ELEKTRO
Palát Miroslav
Sokolská 548, Hrotovice

- opr. převíjení motorů
- opr. vod. čerpadel
- opr. ruč. nářadí
- opr. el. spotřebičů
- opr. a montáže el. zařízení

Tel.: 603 833 619
Pracovní doba:
po-pá 8-17, so 9-13

PRVNÍ CHODSKÁ
PRODEJ **STŘEŠNÍCH MATERIÁLŮ**

Tepelná izolace
URSA GLASSWOOL (tl. 50mm)
CENY již od 29 Kč/m²
Cena včetně DPH při využití slevového kupónu

SLEVA 62%
Sleva platí při předložení tohoto kupónu

V. Popovice 254 | tel.: 546 211 283 mob: 724 433 973 | popovice@chodska.cz www.chodska.cz

DANĚK
SLABOPROUDY s.r.o.

MONTÁŽ A SERVIS
» elektro rozvody
» zabezpečení bytových a nebytových prostor
» kamerové systémy
» telekomunikační technika
» ostatní slaboproudé zařízení

Ketkovice 226
664 91 Ivančice
tel.: 602 765 623
slaboproudy@seznam.cz

INDIVIDUÁLNÍ CENOVÁ NABÍDKA ZDARMA

Ploty od nás, pro Váš spokojený a bezpečný život !
Firma s tradicí od roku 1998
DASPLOT
PRODEJ A MONTÁŽ PLOTŮ
Po celém území ČR i v zahraničí

KOMPLETNÍ PLOTOVÝ SORTIMENT
BRANKY A BRÁNY

montáže: +420 777 595 587
prodej : +420 777 156 723

Naše prodejny: Trstěnice u Mor.Krumlova ; Ivančice U Tří kohoutů
e-shop a info na www.dasplot.cz email : dasplot@seznam.cz

NAŠE ENERGIE
ROZSVÍTILA CHRÁM,
VAŠE AŤ ROZZÁŘÍ VÁNOCE
Jsme rádi, že jsme pro Vás mohli nově
osvětlit interiér katedrály svatého Víta.
www.cez.cz
JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ